Capitolul 1 ȘCOALA DE ARHITECTURĂ

Arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet. O sută de ani de la absolvirea Școlii Superioare de Arhitectură din București (1922-2022)

ȘTEFAN IONESCU-BERECHET

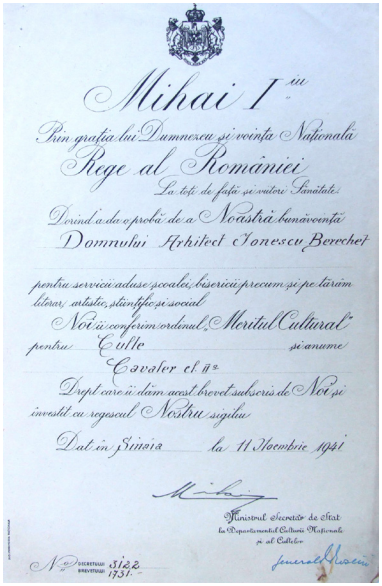

Arhitectul absolvent al Școlii superioare de Arhitectură, 1922

Galeria marilor creatori de arhitectură din spațiul românesc cuprinde și personalitatea lui Dimitrie Ionescu-Berechet (1896-1969), bunicul meu matern, arhitect șef al Patriarhiei Române între 1930-1963 și proiectant al multor monumente cu valoare de reper în istoria artei românești contemporane. Portofoliul lui reunește, în domeniul arhitecturii bisericești, peste 100 de biserici noi, case parohiale, sedii de protoierii, restaurări de lăcașuri de cult-monumente istorice, numeroase lucrări de sculptură bisericească în lemn sau în marmură, cărora li se adaugă, în domeniul arhitecturii civile, o serie de edificii publice și nenumărate locuințe particulare în diverse orașe ale țării.

Un inventar al operei sale, încă provizoriu în acest stadiu al cercetării, ne indică un număr de **466 proiecte identificate** (dintre care 52 neexecutate), realizate în intervalul 1917-1969 și distribuite în 162 de localități. Ele includ 300 proiecte de arhitectură și sculptură bisericească (109 biserici noi, 78 restaurări, refaceri sau reamenajări de lăcașuri, 50 de imobile, 61 proiecte de sculptură), distribuite în 28 centre eparhiale și 166 proiecte de arhitectură civilă (30 de edificii publice, 132 de locuințe particulare și 4 proiecte de sistematizare urbană). Ele nu sunt doar proiecte personale, ci multe dintre ele reflectă îndelungata sa activitate ca arhitect șef al Serviciului Tehnic al Patriarhiei Române, ca membru activ în Direcția Monumentelor Istorice și ca membru fondator al Comisiei de Pictură Bisericească a Patriarhiei Române.

Ne rezumăm aici la a menționa doar câteva dintre creațiile sale reprezentative: Căminul românesc și Paraclisul de la Ierusalim, Capela de la Iordan, bisericile Parcul

Mihai I-iu

Prin grația lui Dumnezeu și voința Națională

Rege al României

La toți de față și viitori Sănătate.

Dorind a da o probă de a Noastră bunăvoință

Domnului Arhitect Ionescu Berechet

pentru servicii aduse școalei, bisericii precum și pe tărâm literar, artistic, științific și social

Noi îi conferim ordenul „Meritul Cultural"

pentru Culte și anume

Cavaler cl. II-a

Drept care îi dăm acest brevet subscris de Noi și întărit cu regescul Nostru sigiliu

Dat în Sinaia la 11 Noembrie 1941

Ministrul secretar de Stat la Departamentul Cultelor Naționale și al Cultelor

Meritul Cultural pentru Culte, în grad de cavaler, brevet, original, 1941

Domeniilor (Caşin) şi Sf. Vineri Nouă din Bucureşti, Catedrala din Hunedoara, biserica din Costeşti Argeş, Biserica Sf. Gheorghe din Curtea de Argeş, Biserica Sf. Împărați din Constanța, biserica Mănăstirii Maglavit; reședința patriarhală din Dragoslavele, sanatoriul preoțesc din Techirghiol; Teatrul *George Bacovia* din Bacău și Primăria din Hunedoara (fost sediu al Prefecturii); restaurarea unor monumente istorice bisericești, precum Schitul Maicilor din București, Mănăstirile Cernica, Căldărușani și Plumbuita; curtea interioară și mobilierul Reședinței patriarhale, mobilierul bibliotecii Sf. Sinod de la mănăstirea Antim; tâmplele de marmură ale bisericii Parcul Domeniilor (Caşin), Catedralei din Hunedoara, bisericii Sf. Împărați din Constanța; tâmplele de lemn de la Mănăstirea Dealu, paraclisul Mănăstirii Antim, Biserica românească de la Ierusalim și Biserica Sf. Elefterie din București, baldachinul cu vechea raclă a Sf. Calinic de la Mănăstirea Cernica; candelabrele Catedralei din Cluj și din Constanța.

În orașul său natal Câmpulung-Muscel şi împrejurimile sale, a realizat nu mai puțin de 80 de lucrări publice şi particulare, printre care se numără Mausoleul de la Mateiaş, Primăria (fost sediu al Prefecturii de Muscel), Liceul de fete, Teatrul-cinematograf Jinga, gardul Grădinii publice, restaurarea Casei Gică Ștefănescu (actualul sediu al Muzeului de etnografie și folclor) și a stăreției mânăstirii Negru Vodă.

Prolifica şi prestigioasa sa activitate a fost recunoscută încă din timpul vieții, printr-o serie de distincții și decorații acordate: premiul Salonului oficial de arhitectură din 1930, *Ordinul Sf. Mormânt Ortodox* primit de la patriarhul Damian al Ierusalimului în 1930, *Meritului cultural pentru culte* (1941) și *Coroana României* în grad de ofițer (1947).

În prezentul articol vom căuta să evidențiem câteva aspecte privitoare la anii de formare a arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet, atât în perioada studenției, cât și ulterior, prin stagii de pregătire în atelierele unor arhitecți consacrați români și străini și mai ales prin numeroase călătorii de studii în Occident și în Orientul Mijlociu[1].

Născut pe 27 ianuarie 1896 în Câmpulung Muscel, el era descendentul unor importante familii de moșneni, mici boieri și județi, clerici și ctitori de biserici

1 Toate informațiile cu caracter inedit prezentate în acest articol (acolo unde nu se indică o altă sursă) sunt extrase din documente, albume sau fotografii aflate în colecția de familie Ionescu-Berechet.

MINISTERUL ~~INSTRUCȚIUNII~~ ȘI AL CULTELOR

SCOALA SUPERIOARĂ DE ARHITECTURĂ
din
BUCUREȘTI

DIPLOMA DE ARHITECT

In numele Majestății Sale Regelui Ferdinand I

Noi Ministrul Secretar de Stat la Departamentul ~~Instrucțiunii~~ Cultelor și al Cultelor văzând referatul Directiunii Școalei superioare de Arhitectură No. 63 dela 20 Martie 1922 din care resultă că Domnul Ionescu Berechet Dumitru de naționalitate română, religia ortodoxă născut în Câmpulung (Muscel) la anul 1895 luna Ianuarie ziua 7 a terminat cursul complet al Școalei, obținând toate notele și recompensele cerute de Regulament.

Acordăm Domnului Ionescu Berechet Dumitru Diploma de Arhitect spre a se bucura de toate drepturile și prerogativele acordate de legi.

București, în 10 Mai 1922

Ministrul Cultelor și al ~~Instrucțiunii~~ Cultelor
Constantin Banu

Directorul Școalei superioare de Arhitectură
E. Fotino

Semnătura titularului
D. Ionescu Berechet

Legea din 5 Martie 1909
Regulamentul din 6 August 1912

Nr. Diplomei 86
Nr. Ministerului: 24012/922

Diploma de arhitect, original, 1922

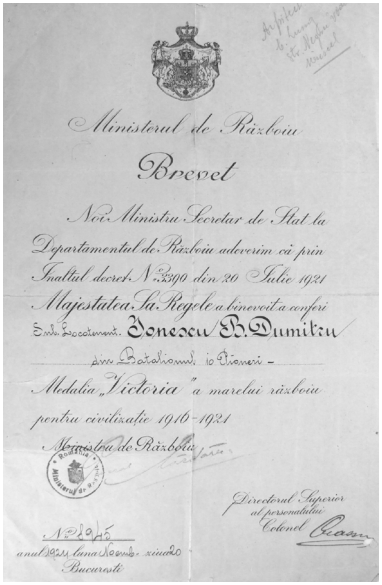
câmpulungeni, fiind al nouălea din cei zece copii ai „negustorului de brașovenie” Nicolae Ionescu, - poreclit Berechet datorită generozității și prosperității afacerilor sale - și al Mariei Popescu, înrudită prin alianță cu familia pictorului Ion Negulici și cu familia dramaturgului Tudor Muşatescu.

După absolvirea claselor primare și gimnaziale în orașul natal și a studiilor liceale în Focșani, în primăvara anului 1916 tânărul Dimitrie este admis la Școala superioară de Arhitectură din București, unde produce o vie impresie asupra corpului profesoral prin remarcabilul său talent la desen. Acest talent, moștenit, după cum el însuși afirma, de la bunicul său patern, zugravul bisericesc Ioan Gârniță (1796-1853), a fost șlefuit și dezvoltat în decursul anilor de studii preuniversitare. În 1910, în clasa a VIII-a urmată la Gimnaziul (azi Liceul) *Dinicu Golescu* din Câmpulung l-a avut drept profesor de desen pe tânărul maestru Paul Popescu-Molda (1884-1955), artist plastic activ și pe tărâmul picturii și restaurării bisericești, cu care leagă o strânsă prietenie și care, alături de pictorul Panait Mihăilescu, își va pune amprenta asupra formării sale artistice[2]. În timpul studiilor la Liceul *Unirea* din Focșani, pasionat de literatură și de pictură, tânărul Dimitrie își ilustrează propriul volum de poezii ale lui Eminescu cu o serie de acuarele marginale.

La începutul lui octombrie 1916 proaspătul student este nevoit să-și întrerupă studiile universitare, fiind mobilizat în Primul Război Mondial, pe frontul de la Mărășești, în cadrul unui batalion de artilerie-geniu ce făcea parte din Divizia a X-a condusă de generalul de brigadă Henri Cihoski. Detalii despre activitatea și mai ales despre trăirile interioare ale tânărului Dimitrie pe front, aflăm din ineditul său jurnal de front, ce cuprinde însemnări din perioada august-decembrie 1917[3]. El nu se afla

2 Cf. însemnărilor din Jurnalul de front al arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet; ANIC, Fond Paul Molda, inv. 1842, p. 5.

3 O prezentare detaliată a acestui Jurnal inedit, însoțită de ample extrase, poate fi găsită în Ștefan Ionescu-Berechet, ”Un tânăr arhitect român în vâltoarea Marelui Război”, în: *Historia*

Ministerul de Război

Brevet

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Război adeverim că prin Înaltul decret N. 2390 din 20 Iulie 1921 Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi D-lui Locotenent Ionescu B. Dumitru din Batalionul 10 Dâmbovița – Medalia „Victoria" a marelui războiu pentru civilizație 1916-1921

Ministerul de Război

Directorul Superior al personalului Colonel

Nr. 10145

anul 1925 luna Iunie ziua 20 Bucureşti

Medalia Victoria a Marelui Război, brevet, original, 1924

în focul luptelor din linia întâi, ci executa sarcini care vizau infrastructura frontului, valorificând cunoștințele deja dobândite în facultate. Mai precis, desena hărți ale teatrului de operațiuni, proiecta poduri, supraveghea lucrările de construcție, rezolva corespondența și redacta ordinele de luptă. Grație misiunii sale, dispunea de instrumente și materiale de scris, desen și pictură, care i-au facilitat și o activitate de creație în timpul liber. Este vorba de proiecte personale de arhitectură ori peisaje de pe front, pictate în tehnica acuarelă, din care câteva se mai păstrează în colecția noastră de familie. Ca urmare a participării sale pe front, sublocotenentului Dimitrie Ionescu-Berechet i se conferă, prin Înalt Decret regal, două importante distincții, *Crucea comemorativă a* războiului (1919) și *Medalia Victoria* a Marelui Război pentru civilizație (1921).

După încheierea războiului el își continuă cursurile de arhitectură, iar în ultimii doi ani de facultate (1921-1922) activează ca desenator și apoi ca arhitect proiectant în cadrul Ministerului Lucrărilor Publice, direcția "Refacerea Regiunilor afectate de Război. Probabil tot în această perioadă predă desen și perspectivă la Colegiul Sf. Lazăr din București.

În **martie 1922** absolvă Școala Superioară de Arhitectură, diploma fiind semnată de ministrul Artelor și Cultelor Constantin Banu și de către directorul Școlii, arhitectul Emil Pangrati. Urmează apoi câteva stagii de pregătire în preajma marilor arhitecți români ai vremii, după cum însuși Dimitrie Ionescu-Berechet declara mai târziu:

"Încă din timpul facultății și câțiva ani după absolvire, am lucrat în diferite birouri, ateliere și șantiere de arhitectură, pentru completarea cunoștințelor profesionale și desăvârșirea orientării, cu arhitecții Petre Antonescu, Duiliu Marcu, Constantin Nănescu și îndeosebi cu arh. Cristofi Cerchez"[4].

La un an după absolvire, Dimitrie Ionescu-Berechet este primit ca membru titular în Corpul Arhitecţilor din România, în urma cererii sale aprobată în unanimitate în şedinţa Societăţii din 9 martie 1923[5].

Pe parcursul anului 1925 el desfășoară un stagiu de pregătire profesională la

Special, 19, iunie 2017, pp. 42-47.

4 Arhitect Dimitrie Ionescu-Berechet, "Memoriu de activitate către Institutul de Istoria Artei al Academiei RSR", 5 oct. 1965.

5 Cf. Arhiva Muzeului Municipal Câmpulung-Muscel, Adresa Societății Arhitecților Români către arhitect Dimitrie Ionescu-Berechet, nr. 33/mar. 1923.

Arhitectul la Parthenon, Atena, 1929

Roma, în atelierul prof. arh. Marcello Piacentini (1881-1960), autor al Palatului de Justiție din Roma și membru al Academiei Italiene. În acest răstimp întreprinde o serie de călătorii de studii în Italia (Ravenna, Veneția, Padova, Orvietto, Bari, Florența, Torino, Lacurile de nord, Milano), la Vaduz și Zurich, în Germania (Munchen, Nurenberg, Karlsrhue, Stuttgart, Lacurile bavareze), la Bruxelles și Londra, precum și în Franța (Reims, St. Denis, Valea Loarei), petrecând Crăciunul și Anul Nou la Paris, unde vizitează, pe 26 decembrie, celebra Expoziție de Arte Decorative (Art Deco)[6].

De la Paris pleacă la Viena, unde ajunge pe 4 ianuarie 1926. Aici urmează, până în iunie, un stagiu de pregătire în atelierul prof. arh. Ernst Meller din Viena, făcând și câteva călătorii la Innsbruck, Tirol și Stuttgart[7].

La numai câteva luni după reîntoarcerea sa în România, pe 29 ianuarie 1927, arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet pleacă într-o lungă călătorie de studii în Italia, în care vizitează, pe rând, mari monumente ale artei bizantine, romanico-gotice și renascentiste din Ravenna, Veneția, Bologna, Florența, Fiesole, Roma, Napoli, ruinele romane din Pompei, apoi Pisa, Milano, Pavia, Verona, Siracuza, Grigente, Palermo, Monreale. De aici se îndreaptă spre Innsbruck și apoi spre Viena, unde va poposi mai bine de două săptămâni, între 11 și 29 martie[8].

Pe 28 ianuarie 1930 este numit arhitect șef al Serviciului Tehnic al Consiliului Central Bisericesc. În îndelungata sa activitate, de peste trei decenii în fruntea acestui serviciu, Dimitrie Ionescu Berechet a fost ajutat de o mică echipă compusă din diferiți arhitecți, ingineri, desenatori, normatori, dintre care amintim îndeosebi numele arhitecților Ion Paraschivescu și Gheorghe Naumescu, colaboratorii săi apropiați.

La doar câteva luni după numirea sa în această funcție, participă la *Salonul Oficial Arhitectură și Artă decorativă 1930*, cu un set de fotografii și acuarele, ilustrând trei

6 Cf. Arhitect Dimitrie Ionescu-Berechet, ”Notă asupra studiilor și lucrărilor mele”, cca. 1950.

7 Cf. Idem, ”Notă asupra studiilor și lucrărilor mele”, cca. 1950.

8 Informații culese din albumul și fotografiile de călătorii ale arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet.

Arhitectul la Palatul Schönbrunn, Viena, 1926

dintre sale lucrări recente: Mausoleul Eroilor de pe Muntele Mateiaș, Vila I.P.S.S. Patriarh Regent Miron din Dragoslavele și restaurarea Casei Gică Ștefănescu din Câmpulung, cea din urmă fiind premiată în cadrul Salonului[9]. Câteva fotografii ilustrând această inspirată lucrare de restaurare vor fi prezentate în revista *Arhitectura*, în numerele succesive din 1930 și 1931[10].

În 1933, între 9-23 aprilie, participă, alături de arhitectul Arghir Culina și alte 264 de persoane (ofițeri superiori, medici, avocați, profesori, ingineri, împreună cu soțiile lor), la excursia organizată în Italia, cu un tren special, de redacția ziarului *Universul*, în care vizitează orașele Milano, Roma, Napoli, Pompei, Florența și Veneția[11].

Pentru a analiza la faţa locului terenul pe care urma să se construiască Aşezământul românesc de la Ierusalim și toate detaliile aferente demarării lucrării, arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet întreprinde în martie-aprilie 1934 o primă

9 Cf. *Salonul Oficial Arhitectură și Artă decorativă 1930,* catalog, p. 6.

10 În *Arhitectura*, VI (1930), pp. 47-49; VII (1931-1933), p. 67.

11 Cf. *Ilustraţiunea Română*, număr de Paşti 1933, pp. 14-15; *Excursiunea în Italia*, Programul detaliat, Tipografia ziarului Universul, București, 1933.

Pașaportul arhitectului, original, 1935

călătorie în Orientul Mijlociu. Plecând cu vaporul de la Constanța, trecând prin Istanbul, Atena și insula Rhodos, ajunge la Alexandria, de unde va începe vizitarea Egiptului, studiind vestigiile artei antice din Luxor, Cairo, Gizeh, Heliopolis, Medinet, Memnon, Memphis, Sakkara, Teba. Între 11-13 aprilie se află la Ierusalim, îndeplinind alături de Pr. Constantin Dron, eforul B.O.R., misiunea încredințată de I.P.S.S. Patriarh Miron. Călătoria continuă după 13 aprilie cu vizitarea Locurilor Sfinte din Cana Galileei, Hebron, Ierihon, Iordan, Marea Moartă, Muntele Carantaniei, Nabulus, Nazaret, Samaria, Sichem și Muntele Tabor[12].

Un an mai târziu, pe 17 aprilie 1935, Dimitrie Ionescu-Berechet se îmbarcă la Constanța, pe vaporul *Ardealul*, alături de 150 de pelerini români, în frunte cu episcopul Lucian Triteanu al Romanului și cu Pr. Constantin Dron, eforul B.O.R., pentru a vizita Locurile Sfinte cu ocazia Sărbătorilor Pascale. Pe 22 aprilie debarcă la Haifa, vizitând Tiberiada, Nazaret, Betleem, Cana Galileei, Gaza, Lacul Ghenizaret, Ierihon, Marea Moartă, Ramleh, Samaria, Sichem, Muntele Tabor și Ierusalimul, unde petrec Sf. Paști[13].

În după-amiaza zilei de 25 aprilie, grupul de pelerini se deplasează pe valea Iordanului, unde are loc slujba punerii pietrei de temelie a capelei românești. La final, Pr. C. Dron citește Hrisovul de temelie întocmit de Patriarhul Miron, care, după ce este semnat de către toți cei prezenți, este depus de episcopul Lucian pe locul viitorului altar[14].

Călătoria continuă apoi cu vizitarea Egiptului, unde participanții admiră marile monumente ale artei antice, de la Karnak, Luxor, Gizeh, Valea Regilor, Cairo,

12 Cf. însemnărilor făcute de arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet pe albume de artă și fotografii de călătorie.

13 Cf. *ibidem*.

14 † Timotei Prahoveanul, *Așezămintele românești de la Ierusalim, Iordan și Ierihon. Trecut și prezent*, Ed. Basilica, București, 2018, p. 228.

Arhitectul în fața Sfinxului, Gizeh, 1934

Memphis, Sakkara. Pe 5 mai, grupul se îmbarcă la Port Said pe același vapor și, via Istanbul, ajung în țară, la Constanța, în ziua de 11 mai[15].

În primăvara lui 1936 arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet întreprinde o nouă călătorie de studii la Atena, Corint, Olimpia și Istanbul[16]. Peste numai un an, pe 1 martie 1937, pornește într-o nouă călătorie la Ierusalim, pentru a inspecta desfășurarea lucrărilor de la Așezământul românesc. Pe 6 martie debarcă la Beirut, unde este întâmpinat de arh. Andoni Baramki, dirigintele lucrărilor de la Așezământ, împreună cu care vizitează orașul, apoi monumentele din Baalbek, Byblos, Damasc, pustiul Siriei, Amann, Petra, izvoarele Iordanului, apoi Capernaum și Lacul Ghenizaret, ajungând la Ierusalim pe 12 martie, unde va poposi timp de 10 zile. Apoi își continuă călătoria, vizitând Locurile Sfinte de la Nazaret, Betania, Betleem, Cana Galileei, deșertul Iudeei, Haran, Ierihon, Iordan, Marea Moartă, Nabulus, Nebi Moise, Ramleh, Samaria, Muntele Tabor și Tiberiada. Apoi, din portul Haifa se îndreaptă spre Egipt, unde vizitează Memphis, Heliopolis, Sakkara, Gizeh și Cairo, îmbarcându-se în final la Alexandria cu destinația Constanța[17]. La scurt timp după ce revine în țară, la finele lunii aprilie 1937, publică în ziarul *Universul*, în două părți, articolul intitulat ”Scrisori din Țara Sfântă”.

A doua zi după cununia săvârșită la Catedrala patriarhală, pe 21 februarie 1938, arhitectul și soția sa, Eugenia Oancea, pleacă din Gara București, într-un voiaj de nuntă în Italia, unde vor vizita, pe rând, Veneția, Padova, Florența, Fiesole, Pisa, Roma, Napoli, Insula Capri, Pompei, Palermo, Siracuza, Taormina, Messina și Brindisi. De aici vor traversa pe 14 martie canalul Corint, trecând în Grecia, unde vor vizita Atena și Marathon, apoi, via Constantinopol, se vor întoarce în România, cu vaporul, în portul Constanța, în ziua de 20 martie.

Primind, din încredințarea Patriarhului Miron, sarcina de a recepționa lucrările de la Ierusalim, arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet, alături de soția sa, de Pr. C.

15 Cf. însemnărilor făcute de arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet pe albume de artă și fotografii de călătorie.

16 Cf. *ibidem*.

17 Cf. *ibidem*.

Arhitectul cu familia arh. Baramki la Palatul Azem, Damasc, 1937

Arhitectul la Colloseum, Roma, 1927

Dron și de ieromonahii Inochetie Moisiu și Ieronim Balintoni, se îmbarcă în portul Constanța pe 23 februarie 1939, la bordul pe vasul *Transilvania*, transportând totodată tâmpla și icoanele bisericii românești de la Ierusalim, împreună cu alte sfinte odoare[18]. Trecând prin Istanbul, capul Sunion, insula Rhodos, ei debarcă la Tel Aviv pe 27 februarie și ajung la Ierusalim în ziua următoare. După îndeplinirea sarcinii de serviciu, soții Ionescu-Berechet își continuă călătoria în Orientul Mijlociu, vizitând Lida și Betleem, apoi trec în Egipt, ajungând cu trenul la Cairo pe 9 martie. De aici pleacă la Gizeh, vizitează Sfinxul și piramidele, apoi alte vestigii ale artei antice de la Sakkara, Teba, Karnak, Luxor, Valea Regilor și Medinet, unde vizitează Templul lui Ramses III. De aici, pornesc cu vaporașul pe Nil către Cairo, trecând prin Memphis, unde poposesc două zile, iar de la Cairo călătoresc cu trenul până la Alexandria, de unde se îmbarcă spre țară pe 16 martie, ajungând la bordul aceluiași vapor *Transilvania*, pe 20 martie la Constanța[19].

Odată cu declanșarea celui de-al doilea Război Mondial călătoriile sale de documentare încetează, nemaiputând fi reluate în timpurile vitrege ale regimului comunist.

În semn de recunoaştere a prestigioasei sale activităţi, după împlinirea vârstei de 60 de ani, arhitectului Dimitrie Ionescu-Berechet i se acordă o pensie personală de merit cu începere de la 1 aprilie 1957, la propunerea Uniunii Arhitecţilor, prin decret al Consiliului de Miniştri. Unul dintre beneficiile acestei distincţii era şi faptul de a nu mai intra sub incidenţa legii pensionării, putând rămâne în funcţie atâta timp cât puterea de muncă i-o permitea[20].

Cu doar câțiva ani înaintea morții, în 1965, la solicitarea Institutului de Istoria Artei din București, trimisă de academicianul George Oprescu, prin care se urmărea colectarea de date pentru elaborarea unei Istorii critice a arhitecturii românești din ultima sută de ani, arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet redactează un amplu memoriu de activitate, anexând şi o listă succintă a lucrărilor executate. Din acest memoriu, din care citäm in extenso, se desprinde o imagine de ansamblu asupra formării şi activităţii sale:

18 † Timotei Prahoveanul, *Aşezămintele românești...*, p. 139.

19 Cf. însemnărilor făcute de arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet pe albume de artă și fotografii de călătorie.

20 Cf. Adresa Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale, Direcția Plan Financiar și Contabilitate, nr. 416110/27 iun. 1957 către arhitectul Dimitrie Ionescu-Berechet.

”Profilul meu profesional a fost influenţat de studiile şi strădania mea din Şcoala de Arhitectură din Bucureşti, de maeştrii şi profesorii cu care am colaborat şi mai cu seamă de arh. Cr. Cerchez. Am primit o profundă influenţă, cu deosebire, din îndelungata trăire în cadrul Bisericii, unde am putut cerceta şi cunoaşte temeinic toate monumentele de artă şi arhitectură religioasă şi naţională. Mi-am desăvârşit apoi cunoştinţele, felul de a vedea şi mi-am adâncit pregătirea prin nenumărate călătorii de studii peste hotare: în Orient (Istanbul, Tesalonic, Atica, etc.), în Palestina (Ierusalim şi în leagănul şi regiunile creştinismului oriental), în Egipt, Siria, Damasc, Tir, Petra, în Rhodos şi, de asemenea, în Austria (la Viena, unde am lucrat luni de-a rândul), în Franţa şi Italia, unde am studiat cu stăruinţă şi migală mai toate monumentele de artă, cu deosebire cele bizantine şi baroce”.

După o scurtă suferință, datorată unei boli incurabile, arhitectul Dimitrie Ionescu Berechet trece la cele veșnice în ziua de marți, 1 iulie 1969, la domiciliul său din București, de pe strada Italiană. Este înmormântat în cripta familiei sale din subsolul bisericii Parcul Domeniilor din București.

La ceas aniversar, pentru a marca împlinirea a 100 de ani de la absolvirea Școlii Superioare de Arhitectură din București de către Dimitrie Ionescu-Berechet, autorul acestui articol a elaborat un album cu caracter monografic ce îi este dedicat, care a văzut lumina tiparului în luna august a acestui an la editura Monitorul Oficial. Valorificând numeroase planșe, schițe și relevee de arhitectură, fotografii de epocă, liste de lucrări și documente inedite, cuprinse în arhiva de familie, albumul este menit să readucă în atenția specialiștilor și a publicului larg personalitatea de excepție și opera celui mai prolific arhitect bisericesc din întreaga perioadă modernă a României.